

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobkyň: **a) K. L. a b) nezl. K. K.**, zast. JUDr. Renatou Černou - Plevákovou, advokátkou se sídlem U Soudu 388, 500 03 Hradec Králové, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24.10. 2011, č.j. OAM-188/ZA-ZA06-PA03-2010, ve věci mezinárodní ochrany, t a k t o :

I. Žaloba s e z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna soudem ustanovené advokátky JUDr. Renaty Černé – Plevákové s e u r č u j e částkou 8.640,-Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně a) se včas podanou žalobou jménem svým a své nezletilé dcery [žalobkyně b)] domáhala přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného,

kterým jim nebyla udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

V žalobě a jejím doplnění namítala, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byla zkrácena na svých právech. Dle jejího názoru správní orgán nedbal o to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu, neboť nebyly náležitě zohledněny veškeré jí namítané skutečnosti. Skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí je v rozporu s obsahem správního spisu. Uvedla, že před žalovaným poukazovala na skutečnosti svědčící o neschopnosti a neochotě ukrajinských státních orgánů poskytnout jí ochranu před pronásledováním a hrozbou vážné újmy na jejím zdraví a životě. Zopakovala svůj azylový příběh a důvody odjezdu z vlasti (viz níže). Nesouhlasí se závěrem žalovaného, že nedala možnost orgánům své země, aby konaly v její prospěch. Domáhala se ochrany u policie přímo či zprostředkovaně, ale neúspěšně. Z postupu policie byla zřejmá snaha odložit šetření autonehody a nepotrestat vlivného místního politika, který ji zavinil a naopak obvinil žalobkyni a jejího přítele z něčeho, co nespáchali. Zpráva citovaná žalovaným na straně 15 napadeného rozhodnutí připouští „vysokou míru korupce, která pronásleduje ukrajinské občany ve vztahu k místním úřadům.“ Tak tomu bylo i v případě žalobkyně, proto logicky již neměla v policii důvěru, a proto se na ni a jí nadřizené složky s jinou žádostí o pomoc již neobrátila. Žalobkyně jsou přesvědčeny, že splňují podmínky pro aplikaci ustanovení § 14a zákona o azylu. V případě návratu na Ukrajinu oběma hrozí nebezpečí vážné újmy, mají obavy o svůj život a zdraví, když nezletilá žalobkyně se narodila na území České republiky (dále jen ČR) a je zcela závislá na své matce. Žalobkyně a) se nemá kam vrátit, na Ukrajině nemá zajištěné bydlení, její rodiče se jí zřekli a nepřijmou ani druhou žalobkyni, kterou neznají. Dále namítala, že se žalovaný dostatečně nezabýval aktuální situací na Ukrajině (použil zprávy z roku 2009 a ledna 2010), zejména k otázce bezpečného návratu na Ukrajinu. Nesouhlasí se závěrem žalovaného, že její výpovědi jsou vnitřně rozporné. Vysvětlila důvody, proč v řízení o své první žádosti o mezinárodní ochranu neuvedla nyní uváděné skutečnosti. Tehdy byla zcela pod vlivem svého tehdejšího partnera (otce jejího dítěte), s nímž žila a musela ho poslouchat, dával jí pokyny co má dělat a uvádět na úřadech. Nevěrohodnost její osoby nelze dovozovat ani z toho, že vztah k němu dříve popisovala jako harmonický a nyní hovoří o tom, že jím byla tehdy týrána. Dále má za to, že žalovaný nedostatečně posoudil okolnosti, pro které lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů, a to zejména ve vztahu k jejímu zdravotnímu stavu (psychické potíže, k nimž došlo až v ČR, ambulantní léčba u psychiatra), když by v případě návratu neměla zajištěnou potřebnou lékařskou péči a ve vztahu k věku a zdraví nezletilé žalobkyně, která se narodila v ČR. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost žaloby a v celém rozsahu odkázal na obsah správního spisu a odůvodnění napadeného rozhodnutí, jehož podstatné pasáže zrekapituloval včetně skutečností a rozdílů, které žalobkyně uvedla

ve svém prvním řízení. Uvedl, že doplnění žaloby neobsahuje konkrétní žalobní body k výroku rozhodnutí v části neudělení azylu dle §§ 12, 13, 14b zákona o azylu, když žaloba namítá, že žalobkyně splňují podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a resp. humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. K žalobní námitce nedostatečného posouzení okolností ohledně udělení humanitárního azylu žalovaný uvedl, že v řízení zdravotní potíže žalobkyně a) dostatečně posoudil (včetně lékařské propouštěcí zprávy ze dne 14. 10. 2011) a důvodně neshledal nutnost udělit humanitární azyl. Žaloba pak sama uvádí, že potíže psychiatrického rázu, které se u žalobkyně a) v ČR projevily, jsou léčeny ambulantně. K tvrzení, že by žalobkyně neměla v případě návratu zajištěnu potřebnou lékařskou péči namítl, že toto tvrzení jde nad rámec tvrzení učiněných žalobkyní ve správním řízení. K otázce humanitárního azylu odkázal na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č.j. 2 Azs 8/2004 – 55, rozsudek ze dne 22. 1. 2004, č.j. 5 Azs 47/2003 – 48 nebo rozhodnutí č.j. 2 Azs 50/2010 – 49 ze dne 17. 2. 2011, z něhož plyne, že rozdílná úroveň zdravotní péče v zemi původu žadatele o azyl a v ČR není sama o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany). Ke zdravotnímu stavu nezletilé netvrdila její matka ve správním řízení žádné relevantní skutečnosti, její nízký věk, či samotný fakt narození na území ČR, nejsou samy o sobě důvodem hodným zvláštního zřetele. Námitku neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu žalovaný označil rovněž za nedůvodnou. Stejně jako v rozhodnutí poukázal na skutečnost, že žalobkyně a) v předchozím řízení, které vyvolala po čtyřech letech pobytu na území ČR v situaci hrozícího vyhoštění, nyní popisované potíže na Ukrajině před správním orgánem (ani soudem) neuváděla. Pokud k tomuto žaloba namítá, že tak učinila pod vlivem tehdejšího partnera, s nímž žila, žalovaný k důvodnosti takového tvrzení poukázal na to, že žalobkyně po podání žádosti dne 21. 10. 2008 pobývala téměř nepřetržitě v azylových střediscích MV. Měla objektivní možnost již v prvním řízení uvést veškeré důvody své žádosti, o čemž byla řádně poučena. Správní řízení bylo pravomocně ukončeno dne 14. 9. 2009, soudní řízení bylo pravomocně ukončeno dne 10. 5. 2010 a žalobkyní podaná kasační stížnost byla Nejvyšším správním soudem dne 27. 12. 2010 pravomocně odmítnuta pro nepřijatelnost. V rámci tzv. Dublinského řízení byl dne 19. 8. 2010 proveden transfer žalobkyně z Rakouska zpět na území ČR. Žalovaný proto setrvává na svém závěru o účelovém uvádění nových důvodů, když žalobkyně měla možnost uvést veškeré skutečnosti již ve své první žádosti, což neudělala ani v předchozím řízení před soudem, a jejich neuvedení nelze vzhledem k výše uvedeným okolnostem podle názoru žalovaného odůvodnit tím, že byla ovlivněna svým tehdejším partnerem. V této souvislosti žalovaný poukázal i na to, že ze závazného stanoviska ze dne 22. 4. 2011 (správní spis č.l. 53) pro potřeby řízení o správním vyhoštění plyne, že žalobkyně v tomto řízení v protokolu o podání vysvětlení ze dne 21. 4. 2011, mj. uvedla, že do ČR přicestovala v roce 2004 a cílem její cesty byla snaha zajistit si zde pracovní místo, aby si vydělala finanční prostředky. Po ukončení platnosti víza nevycestovala, ani se žádným způsobem nepokoušela svůj pobyt upravit. Žila zde společně s přítelem české národnosti a svým dítětem a pro svůj návrat na Ukrajinu nevyslovila žádné překážky s tím, že je rozhodnuta vycestovat dobrovolně. Žalovaný tedy neuvěřil novým tvrzením žalobkyně o vážném ohrožení

její osoby před odchodem z vlasti. Odkázal na svůj závěr učiněný v napadeném rozhodnutí, že žalobkyně nevyčerpala všechny dostupné prostředky vnitrostátní ochrany. K námitce, že se žalovaný dostatečně nezabýval aktuální situací na Ukrajině, žalovaný uvedl, že shromážděné podklady, včetně zpráv o situaci na Ukrajině byly pro učinění rozhodnutí dostatečné, a to právě také s ohledem na rozsah tvrzení žalobkyně a) k odůvodnění její žádosti o udělení mezinárodní ochrany a žádosti podané jménem nezletilé dcery. Se shromážděnými podklady byla seznámena a měla možnost se k nim vyjádřit či navrhnout jejich doplnění. Žaloba žádné konkrétní skutečnosti ve vztahu k situaci na Ukrajině a případu žalobkyň neuvádí, námitka je toliko obecná. Navrhl zamítnutí žaloby.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 zák.č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, projednal žalobu při jednání za přítomnosti tlumočnicka do jazyka ruského.

V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.

Dne 21. 10. 2008 podala žalobkyně a) svoji první žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Ze své vlasti odcestovala v roce 2004 na turistické vízum. V ČR čtyři roky pracovala jako uklízečka. Zde si našla přítele Martina Studeného (státního občana ČR), s nímž v roce 2007 otěhotněla. V téže roce jí také bylo uděleno první správní vyhoštění. Území ČR neopustila a dále zde pobývala nelegálně. K důvodům své první žádosti uvedla, že chtěla zůstat s otcem svého dítěte, občanem ČR, chtěla si vyřešit rodinnou situaci a zlegalizovat si zde svůj pobyt. Vyloučila jakékoliv potíže se státními orgány země svého původu. Rozhodnutím žalovaného ze dne 9.9. 2009 jí nebyla udělena žádná z forem mezinárodní ochrany. Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové čj. 28Az 21/2009-40 ze dne 28.4. 2010 byla její žaloba zamítnuta a rozhodnutím Nejvyššího správního soudu č.j. 2 Azs 40/2010-114 ze dne 16. 12. 2010 byla její kasační stížnost odmítnuta pro nepřijatelnost.

Jménem své nezl. dcery podala žalobkyně a) žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 27.10. 2008 v níž uvedla, že se nezletilá narodila na území ČR, její otec je Čech a chce, aby dcera zůstala se svými rodiči. Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové čj. 28Az 22/2009-36 ze dne 28.4. 2010 byla její žaloba zamítnuta a rozhodnutím Nejvyššího správního soudu č.j. 2 Azs 41/2010-114 ze dne 16. 12. 2010 byla její kasační stížnost odmítnuta pro nepřijatelnost.

V roce 2010 bylo žalobkyni uloženo další správní vyhoštění na tři roky (do 6.3. 2013).

Dne 30.6. 2011 podala žalobkyně a) jménem svým a své nezl. dcery – žalobkyně b) druhou žádost o mezinárodní ochranu v ČR. K důvodům této své opakované žádosti sdělila, že vlast opustila 10.11. 2004 kvůli problémům na

Ukrajinku, kdy byla ohrožena na životě. Uvedla, že v polovině srpna 2004 měli s přítelem autonehodu, nabouralo do nich auto a policie se odmítla případem zabývat. Přítel zjistil, že auto řídil známý politik Nikolaj Noga (poslanec a později starosta města Šostka, kde žalobkyně bydlela). Přítel v září 2004 zemřel. Jeho otec se domnívá, že zemřel proto, že chtěl, aby policie nehodu šetřila. Za žalobkyni poté chodila policie s tím, že v jejich autě byly nalezeny drogy. Policie ji obviňovala, že s přítelem drogy prodávali. Potom ji začali sledovat neznámí lidé. Někdo jim zapálil dveře od bytu (asi 28.9. 2004). Bála se, proto žila u známých. Matka ji zaregistrovala k pobytu do jednoho ze svých domů na vesnici, kde nikdo nežil. Tento dům někdo začátkem října 2004 rovněž zapálil. S matkou se pohádala. Se žádostí o pomoc se neobrátila na policii ani na jiné státní orgány, dle jejího názoru to „nemělo cenu“. Po shoření domu začala uvažovat o odjezdu z vlasti. O vnitřní přesídlení v rámci Ukrajiny se nepokusila. Za důvody své opakované žádosti označila: 1) problémy, kvůli kterým odjela z Ukrajiny, 2) zdravotní potíže – problémy se žaludkem, které jí v Rakousku (kde pobývala od května do června roku 2010 z důvodu podané žádosti o azyl) diagnostikovali jako „panikatace – vegetativní dystanie“, 3) problémy s otcem své dcery v ČR. K problémům ad 3) uvedla, že otec její dcery Martin Studený ji bil a vyhrožoval jí, že ji sebere dceru, volal i na Ukrajinu a vyhrožoval jejím rodičům. Její přítelkyně při jednom konfliktu zavolala Policii ČR (popsáno na straně druhé napadeného rozhodnutí). Uvedla a doložila, že Obvodnímu soudu pro Prahu 5 podala dne 21.6. 2011 žalobu o určení otcovství k nezl. dceři Kateřině směřující proti Martinu Studenému, nar. 24.6. 1977.

V průběhu pohovoru dne 11.7. 2011 žalobkyně potvrdila, že do ČR přicestovala dne 12.11. 2004 na turistické vízum. Odcestovala proto, že jí vyhrožovali policisté, potom „bandité“, zavraždili jejího tehdejšího přítele. K připomínce žalovaného, že v prvním správním řízení uváděla, že do ČR přijela na dovolenou, objasnila, že její přítel (Martin Studený) jí přikázal, aby uváděla, že do ČR přijela za ním, že chtějí společně žít a založit rodinu. Opětovně popsala události ohledně autonehody na Ukrajině v roce 2004 (viz strana 3-4 napadeného rozhodnutí) a problémy v ČR s otcem své dcery Martinem Studeným (viz strana 4-7 napadeného rozhodnutí). Dále uvedla, že v lednu 2007 obdržela první správní vyhoštění na dobu tří let. Pobývala zde i nadále nelegálně, otěhotněla. Advokát v Praze jí poradil, aby si podala žádost o mezinárodní ochranu. Přímo z porodnice, ještě před porodem, posílala svoji první žádost o mezinárodní ochranu. Dále popsala komplikovaný vztah a potíže s Martinem Studeným, který jí vyhrožoval a ovládal ji. Jménem své dcery žádá ze stejných důvodů. K uváděným zdravotním potížím objasnila, že v prvním řízení o nich nemluvila, protože je ještě neměla. Diagnostikovali jí je až v Rakousku (kde 20.5. 2010 požádala o azyl) jako chronickou depresi a neurovegetativní dystanii. Svůj návrat do vlasti si neumí představit, nemá kde bydlet. „Oni ji nenechají“, hned by ji našli, kdyby se tam zaregistrovala. Neví, kdo ji hledá, jestli policie nebo „bandité“. Také se bojí jednání Martina Studeného, mohl by ji najít na Ukrajině, ale také zde v ČR. Bylo jí uloženo druhé správní vyhoštění. Poté podala svoji opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Při doplňujícím pohovoru dne 19.10. 2011 byla žalobkyně a) vyzvána, aby vysvětlila rozpory oproti své první azylové žádosti. Dále

uvedla a vysvětlila, že její nezl. dcera je bez státní příslušnosti. Podala k soudu žalobu o určení otcovství a domnívá se, že její dcera má právo na českou státní příslušnost. Neví, čeho by se měla obávat v případě svého návratu do vlasti. Rodina ji nebude chtít vzít zpátky, zůstala by na ulici. Svůj problém si musí vyřešit zde. Uvedla, že lituje toho, že zde byla „načerno“.

Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné v průběhu správního řízení žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, s nimiž se žalobkyně měla možnost seznámit. Jedná se zejména Informaci MZV ČR, č.j.106362/2009-LP ze dne 13.5. 2009, č.j. 111193/2009-LPTP ze dne 29.7. 2009 a č.j. 129871/2010-LPTP ze dne 19.1. 2010 a aktuální informace České tiskové kanceláře o situaci na Ukrajině. Žalovaný uzavřel, že v případě žalobkyně bylo objasněno, že důvodem k opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro sebe a svoji nezl. dceru je snaha žalobkyně o jejich legalizaci pobytu na území ČR proto, že se nechce vrátit na Ukrajinu, kde měla mít problémy s policisty a „bandity“ v důsledku autonehody, kterou tam měla se svým bývalým přítelem. Za další důvod označila svůj zhoršený zdravotní stav.

Při jednání účastníci odkázali na svá písemná vyjádření. Soud k důkazu konstatoval odpověď Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 9.7. 2012, v němž se uvádí, že řízení o určení otcovství k nezl. žalobkyni b) není dosud skončeno a nelze sdělit dobu, kdy by mělo být rozhodnuto, neboť probíhá zjišťování pobytu Martina Studeného, otce nezl. žalobkyně b). Soud k důkazu konstatoval přílohové spisy zdejšího soudu sp. zn. 28 Az 21/2009 a sp. zn. 22/2009, předchozí přezkumná řízení ve věcech obou žalobkyň.

Žalobkyně a) k věci samé uvedla, že lituje toho, že po nějakou dobu pobývala na území ČR nelegálně, ví že to nebylo správné, ale jednala pod velkým tlakem. Musela se především postarat a zabezpečit nezletilé dítě. V současné době má nového přítele, občana ČR, s nímž by chtěla do budoucna žít, ale současná situace jim to neumožňuje.

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba n e n í d ů v o d n á.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach

z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování vztahuje pouze na část území státu.

Soud konstatuje, že výčet důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Žalobkyně a) nebyla ve své vlasti nijak politicky činná ani organizovaná, nemohla být proto ani pronásledována ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu. V řízení nebylo rovněž prokázáno, že by mohla mít důvodnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů dle § 12 písm. b) zákona o azylu, když ostatně ani žádný takový důvod neuváděla. Ve své vlasti neměla žádné potíže se státními orgány, policií nebo soudy, pro případ návratu nevyslovila žádnou relevantní a konkrétní obavu (nedovedla ani objasnit, kdo by ji v případě návratu hledal- „oni“, „bandité“, policie). Svou vlast opustila z čistě osobních pohnutek, do ČR odcestovala na turistické vízum již v roce 2004 a čtyři roky zde pracovala. V ČR pobývala nelegálně a za to jí bylo již v roce 2007 uloženo první správní vyhoštění, které nerespektovala a dále zde pobývala nelegálně. Svou první žádost o mezinárodní ochranu podala toliko z důvodu legalizace svého dalšího pobytu zde, což výslovně potvrdila. Ani po neúspěšném prvním azylovém řízení žalobkyně nerespektovala rozhodnutí soudů a dále pobývala na území ČR nelegálně, za což jí bylo uloženo druhé správní vyhoštění. A opětovně z důvodů obav nuceného návratu na Ukrajinu podala opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kde uvedla zcela nové a jiné důvody, než uvedla v prvním azylovém řízení a které údajně měly být důvodem jejího odjezdu z Ukrajiny. Pokud jde o předestřený příběh ohledně potíží na Ukrajině v důsledku autonehody v roce 2004, kterou zavinil vlivný politik, je soud nucen ve shodě se žalovaným konstatovat, že v popisu této události jsou ve výpovědích žalobkyně rozpory, stejně tak jako ohledně vývoje a popisu jejího vztahu a soužití s otcem její nezletilé dcery Martinem Studeným (v porovnání s první azylovou žádostí). Žalobkyně v prvním azylovém řízení uvedla, že ani nevěděla, co je „azyl“. První žádost podala až na radu právníka z Prahy přímo z porodnice, aby zabránila deportaci své osoby na Ukrajinu. Soud proto nemůže uvěřit jejímu současnému azylovému příběhu a důvodům proč v roce

2004 opustila Ukrajinu. Pokud by z vlasti skutečně utíkala z důvodů tvrzených obav (a tak tomu nebylo, přicestovala na dovolenou), požádala by o mezinárodní ochranu bezprostředně, kdy k tomu měla první příležitost (ve smyslu citované judikatury) a ne až po čtyřech letech nelegálního pobytu. Soud proto uváděný důvod považuje za zcela účelový. Tento závěr lze podpořit i relevantní judikaturou, např. rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 13.1. 2005, č.j. 3 Azs 119/2004-50, v němž se uvádí: „*Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě. Zkoumání příčin, proč žadatel nepožádal o azyl bezprostředně po svém příjezdu do země, je tak vždy na místě a společně s vyhodnocením jiných tvrzení žadatele součástí zjišťování skutkového stavu věci*“. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10.2. 2006, č.j. 4 Azs 129/2005-54 „*obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu. Nebyla-li žádost o azyl podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co stěžovateli nebyl pro pozdní podání žádosti prodloužen pobyt, na území České republiky pobýval nelegálně a hrozilo mu správní vyhoštění, svědčí to o její účelovosti*“. Soud nepřisvědčil žalobním námitkám o neochotě ukrajinských státních orgánů poskytnout žalobkyni ochranu v případě vyšetřování autonehody z roku 2004. Žalobkyně sama uvedla, že „nemělo cenu“ se na policii již obracet, poté co jí nepomohla místní policie. Neobrátila se na nadřízené složky místní policie ani na jiné státní orgány s případnou žádostí o pomoc. Rovněž nevyužila institutu vnitřního přesídlení k vyřešení svých tvrzených potíží. Z ustálené soudní judikatury (citované i v napadeném rozhodnutí) vyplývá, že před využitím mezinárodní ochrany je potřeba vyčerpat nebo se alespoň pokusit o vnitrostátní ochranu, což žalobkyně (vyjma jednoho oznámení na místní policii) neučinila. Zmiňovaná korupce je problémem i mnoha vyspělých demokratických států, ČR nevyjímaje.

Pokud jde o námitku neaktuálnosti použitých zpráv, soud v souladu s konstantní judikaturou odkazuje např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.8. 2003, č.j. 2 Azs 6/2003-38 v němž se uvádí, že „*posouzení politické situace a stavu dodržování lidských práv ve státě, jehož občanství cizinec má, není nezbytné, jestliže cizinec v řízení o udělení azylu vůbec netvrdil, že je diskriminován ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu*“. Závěr učiněný žalovaným, že žalobkyně požádala o mezinárodní ochranu zcela účelově z důvodu legalizace svého pobytu na území ČR poté co jí bylo opakovaně uloženo správní vyhoštění, považuje soud za správný a plně odpovídá výpovědím žalobkyně, které učinila v průběhu správního řízení i v řízení před soudem, kde rovněž projevila lítost, že zde pobývala dlouhou dobu načerno. Pokud jde o nezletilou žalobkyni, ta sdílí osud své matky a ohledně jí samotné žalobkyně a) žádný azylově relevantní důvod neuvedla. Soudu na tomto

místě nezbyvá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Z již ustálené judikatury NSS (citované i v napadeném rozhodnutí) je zřejmé, že azylové řízení nelze zneužívat k legalizaci pobytu. S odvoláním na učiněná tvrzení žalobkyně a) ve světle konstantní judikatury soud namítané porušení povinností žalovaného ve správním řízení neshledal. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobkyně nesplňují podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu se soud plně ztotožňuje.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobkyň shledán zákonný podklad, neboť žádná z nich není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Udělení azylu dle § 14 zákona o azylu (tzv. humanitární azyl), je na volné úvaze správního orgánu, přičemž tuto volnou úvahu, tedy zda byl dán důvod hodný zvláštního zřetele či nikoli, může soud přezkoumávat pouze z hlediska překročení případných mezí správního uvážení, resp. z hlediska případné libovůle ze strany správního orgánu. Žalovaný se zabýval žalobkyní tvrzenými zdravotními potížemi, které má až od roku 2010. Měl k dispozici aktuální lékařskou ze zprávu ze dne 12. 10. 2011, z níž vyplývá, že žalobkyně není bezprostředně ohrožena na životě, dostačující je ambulantní léčba. V žalobě nově zmiňovaná obava o nemožnosti zajištění adekvátní lékařské péče na Ukrajině není důvodem hodným zvláštního zřetele pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Žalovaný přiléhavě poukázal na již konstantní judikaturu, která uvádí, že rozdílná úroveň zdravotní péče není zákonným důvodem pro vyhovění žádosti o udělení azylu. Soud rovněž ve shodě se žalovaným uvádí, že ani narození žalobkyně b) na území ČR není důvodem pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu. Dosud neskončené řízení o určení otcovství k nezl. žalobkyni b) nezakládá překážku bránící rozhodnutí v této věci. Pokud jde o státní příslušnost nezl. žalobkyně b), soud doplňuje, že je mu z úřední činnosti známo, že podle ukrajinského Zákona o státním občanství platí, že dítě, které se narodí rodičům, kde alespoň jeden z nich má ukrajinské státní občanství, se narozením stává občanem Ukrajiny. Je tedy na žalobkyni a), aby si opatřila potřebné doklady. Soud má za to, že žalovaný měl dostatek podkladů pro případné rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu a neshledal překročení zákonem stanovených mezí správního uvážení ani jeho zneužití (§ 78 odst. 1 s .ř. s.).

Doplňková ochrana je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu. Pro stručnost soud odkazuje na zákonnou citaci těchto ustanovení uvedenou v napadeném rozhodnutí. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm

žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování.

S učiněnými závěry a podrobným odůvodněním žalovaného i této části rozhodnutí se soud ztotožňuje a odkazuje na ně. Žalobkyni a) je třeba opakovaně připomenout, že legální pobyt cizinců na území ČR upravuje zákon č. 326/1999 Sb., jehož institutů mohla k úpravě pobytu svého a své dcery zde využít. Pro případ návratu na Ukrajinu nevyslovila žádnou konkrétní obavu, a to ve smyslu nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Uvedla pouze to, že se nemá ke komu vrátit, původní rodina ji a dceru, kterou neznají, nepřijme. Ztráta rodinného zázemí v zemi původu není skutečností rozhodnou pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. V řízení nebylo prokázáno, že by žalobkyním v případě návratu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy dle odstavce 2 citovaného ustanovení. Na Ukrajině v současné době nedochází k mezinárodnímu nebo vnitřnímu ozbrojenému konfliktu a vycestování žalobkyň nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky ČR. Neúspěšným žadatelům o azyl nehrozí v případě návratu na Ukrajinu postih ze strany státních orgánů (viz informace MZV ČR č.j. 111193/2009-LPTP ze dne 29.7. 2009). Důvody pro postup dle § 14b zákona o azylu (doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny) nebyly v případě žalobkyň zjištěny, jak správně uzavřel a odůvodnil žalovaný. S učiněnými závěry žalovaného se soud ztotožňuje. Nad rámec odůvodnění rozhodnutí žalovaného soud odkazuje i na právní větu vyslovenou v rozsudku Krajského soudu v Praze č.j. 48 Az 116/2008-52 ze dne 9.7. 2009: *„Dospěje-li soud k závěru, že žalobce (neúspěšný žadatel o udělení mezinárodní ochrany) účelově tvrdí důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, mají (s přihlédnutím ke všem okolnostem případu) též charakter i shodné nebo obdobné důvody tvrzené podle § 14a zákona o azylu.“*

Soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, přičemž žalobkyně a) neuvedla v žalobě žádné podstatné důvody pro zrušení rozhodnutí žalovaného ani žádné takové skutečnosti, které by závěry rozhodnutí žalovaného zpochybnil. Proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobkyním, které ve věci úspěch neměly. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Žalobkyním byla pro řízení před soudem ustanovena zástupcem advokátka, jejíž odměnu a výdaje za zastupování hradí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Krajský soud určil odměnu advokátky za tři úkony právní služby po 2.100,-Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b), d), g) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti

č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále též „advokátní tarif“), tj. za převzetí a přípravu zastoupení včetně první porady s klientem, písemné podání ve věci samé – doplnění žaloby, účast na jednání před soudem dne 29.10. 2012, tj. 6.300,-Kč, tři režijní paušály po 300,-Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, tj. 900,-Kč, 20% DPH ve smyslu § 14a odst. 1 advokátního tarifu, tj. 1.440,-Kč, celkem tedy 8.640-Kč. Přiznaná odměna bude ustanovené zástupkyni žalobkyň vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 31. října 2012

JUDr. Ivona Šubrtová, v.r.
samosoudkyně